

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ В ОСВІТНІЙ ПРАКТИЦІ МЕДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ

Запорожець Т.М., Коровіна Л.Д., Рудь М.В.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Створення професійно-орієнтованих груп у соціальних мережах забезпечує інформаційний супровід навчального процесу, полегшує інформування студентів щодо актуальних навчальних завдань, підвищує мотивацію й ефективність навчальної праці студентів.

Ключові слова: соціальні мережі, студенти, навчальний процес.

Сучасні умови навчання в медичних навчальних закладах мають низку специфічних особливостей, зокрема періодичні зміни навчальних програм, спрямовані на пристосування вищої медичної школи до сучасних соціально-економічних умов і впровадження наукових досягнень у навчальний процес. Найшвидші зміни спостерігаються в розвитку інформаційних технологій та їх поширенні в наукову практику і побут. Абсолютна більшість студентів постійно користуються смартфонами або планшетними комп'ютерами з доступом до Інтернету. Планшетні комп'ютери й електронні книги все частіше замінюють паперові книги. Водночас підвищення цін на книги ускладнює доступ до друкованих джерел інформації, що є додатковою причиною поширення їхніх електронних варіантів. Оновлення навчального матеріалу полегшується через спрощення підготовки електронних версій навчального матеріалу до публікації завдяки використанню програм-редакторів, але утруднюється через відносно високу вартість друку книг та інших навчальних матеріалів. Усі ці чинники сприяють пошуку змін та урізноманітненню методів подання навчального матеріалу, особливо такого, що регулярно оновлюється. Це також стимулює використання нових шляхів поширення навчально-методичного матеріалу серед студентів.

Провідною метою інформатизації системи освіти є формування якісно нових результатів освіти за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій. Упровадження нових інформаційних технологій у діяльність освітніх закладів вимагає відповідного підтримання інформаційно-технологічної компетентності викладачів [1].

Одним із явищ, які внесли важливі зміни в щоденну практику молоді, є соціальні мережі. Соціальні мережі Інтернету – це інтерактивні веб-сайти, контент яких формують користувачі. Соціальні мережі бувають спеціалізованими – професійні, блог-мережі та інші. Соціальні мережі надають можливість користувачам ідентифікувати себе як відкрито, вказуючи своє ім'я, школу, вищий навчальний заклад, місце роботи, так і анонімно, з використанням ніку, вказуючи свої відносини з іншими користувачами за професійними або іншими інтересами, позначаючи присутність користувача в мережі для можливих діалогів, спілкуючись з іншими, викладаючи для загального чи індивідуального користування різні дані – тексти, зображення, фото- і відеоматеріали, презентації, посилання на сторінки Інтернет-сайтів та інші. Також вони надають можливість користувачам формувати групи зі спільними інтересами і спілкуватися як у відкритому режимі, так і обмінюватися особистими повідомленнями.

Якщо у 2009 році в різних країнах були поширеними понад 17 неспеціалізованих соціальних мереж, то до 2012 року переважна більшість користувачів зосередилася в 5 соціальних мережах – «Facebook», «В контакте», «Однокласники», «QZone» і «Cloob», причому дві останні охоплюють лише по одній країні – Китай та Іран відповідно. У наш час «Facebook» – найпопулярніша у світі мережа з понад мільярдом користувачів. В Україні більшість користувачів обирають «В контакте», хоча «Facebook» запровадив інтерфейс національними мовами. Опитування студентів, які навчаються у ВДНЗУ «УМСА», показують, що основним інструментом поширення навчального і допоміжного матеріалу для них є соціальні мережі, які використовуються навіть частіше, ніж електронна пошта. Українські громадяни використовують переважно «В контакті», студенти-іноземці віддають перевагу «Facebook» і національним мережам. Третина учасників «В контакте» витрачають на кожен візит у мережу понад півгодини часу [1].

Діють соціальні мережі навчально-освітнього призначення, наприклад, для вивчення іноземних мов. Але «Facebook» і «В контакте» надають можливість формувати групи за професійними інтересами – віртуальні навчальні групи, а також віртуальні корпоративні мережі для співробітників одного навчального закладу. У таких групах можливі організація колективної роботи й обмін інформацією, неперервна освіта і самоосвіта, спільна робота для людей, які перебувають у різних місцях.

Групи соціальних мереж надають можливість студентам обмінюватися запитаннями і відповідями під час домашньої роботи, що поширює можливості спільної роботи за межі навчальної кімнати [2]. Опитування, проведені в медичних школах, підтверджують, що використання мережевих студентських груп істотно підвищує ефективність самонавчання [3].

У практиці кафедр фізіології та медичної інформатики, медичної та біологічної фізики для забезпечення студентів з англійською мовою навчання методичними матеріалами, часткове оновлення яких відбувається щороку, тестовими питаннями і мультимедійними матеріалами, включно мережеві посилання, здійснюється з використанням груп у соціальній мережі «Facebook». Два основні шляхи поширення навчальної інформації: безпосереднє представлення матеріалів у спеціалізованій групі, створеній у мережі (див. рис.1, 2) і надання старості студентської групи матеріалу в електронній формі, який надалі передає матеріал колегам через мережеві групи, які самі студенти створюють після формування навчальних груп деканатами. У цих групах студенти активно спілкуються з різноманітних питань, як навчальних, так і особистих. Цей комунікативний простір сприяє розвитку навичок колективної праці, надає гнучкі інструменти поєднання індивідуальної та колективної пізнавальної праці. Навчальний процес стає неперервним, виходить за рамки організованих занять [1]. Додатковими ефектами є посилення навчальної спільноти і сприяння вивченню мови – граматики і правопису [3]. Усе це посилює мотивацію до навчання і підвищує його ефективність.

Також мережева група є зручною «дошкою об'яв», де можна розміщувати оголошення і нагадування щодо термінів виконання певних видів позанавчальної роботи.

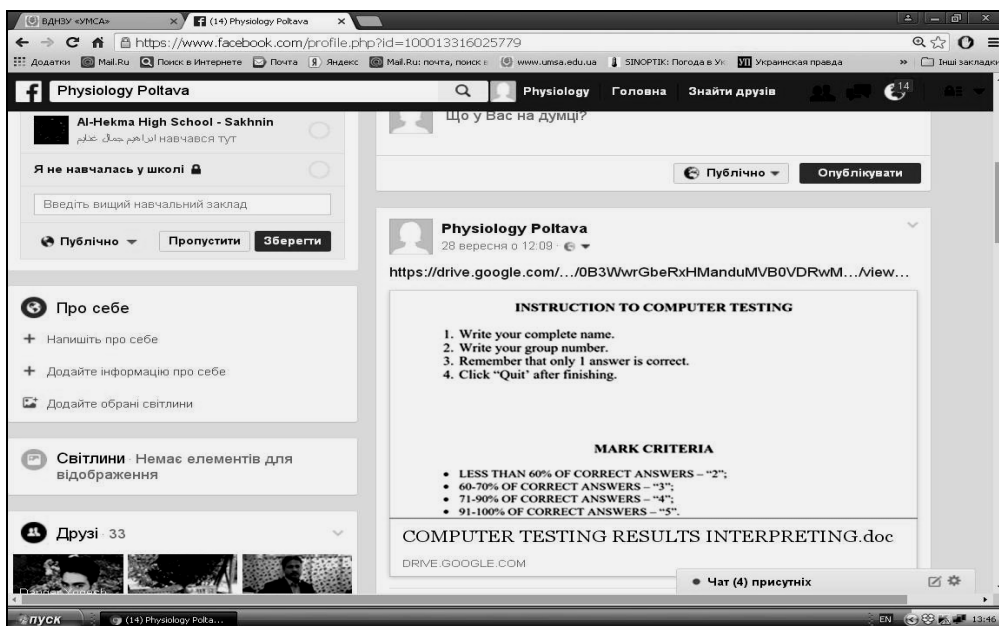

Рис.1. Група «Facebook» із фізіології для студентів з англійською мовою навчання: інструкція і критерії комп'ютерного тестування

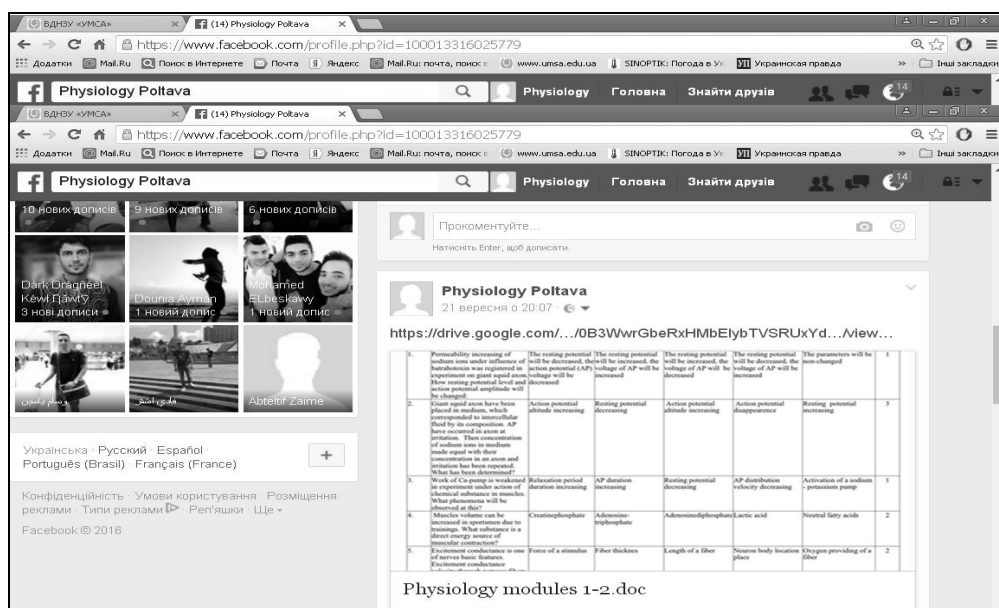

Рис.2. Група «Facebook» із фізіології для студентів з англійською мовою навчання: навчальні тести

Висновок. Використання викладачами вищого медичного навчального закладу соціальних мереж із формуванням професійно-орієнтованих груп дає можливість зробити гнучкішим навчальний процес, полегшити його інформаційний супровід, прискорити і спростити інформування студентів щодо актуальних навчальних завдань, підвищує мотивацію й ефективність навчальної праці студентів, розширюючи їхні можливості професійної взаємодії.

Список використаної літератури

1. Клименко О. А. Социальные сети как средство обучения и взаимодействия участников образовательного процесса [Текст] / О. А. Клименко // Теория и практика образования в современном мире: материалы междунар. науч. конф. (г. Санкт-Петербург, февраль 2012 г.). — СПб. : Реноме, 2012. — С. 405-407.
2. Tower M. Social networking as a learning tool / M. Tower, S. Latimer, J. Hewitt // nursing students' perception of efficacy [Electronic resource]. — Access mode : <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24314881>
3. [Electronic resource]. — Access mode : <http://www.edudemic.com/how-to-use-social-media-as-a-learning-tool-in-the-classroom/>